

NA DE VREDESWEEK

- - - - - - - - - - - -

zondag 25 september 2022 RK kerk Glanerbrug, Kerkstraat 14 - ca.11.45-ca.13.00 uur
RK kerk Losser, Gronausestraat 2

Vredesfietstocht langs de grens

Na afloop van de vredesweekviering in de Rooms-Katholieke kerk aan de Kerkstraat in Glanerbrug zal deze fietstocht van start gaan langs verschillende tussenstops op plekken in Nederland en Duitsland die met vrede te maken hebben. Onderweg zal samen geluncht worden. U wordt gevraagd zelf voor een lunchpakketje en drinken te zorgen. De tocht eindigt na 1 of 1,5 uur bij de H. Maria Geboortekerk in Losser.

Rooms Katholieke parochie Maria Vlucht

- - - - - - - - - - - -

vrijdag 30 september 2022 Grote Kerk en Ontmoetingskerk
13.00-13.15 uur Enschede

Klokluiden voor Oekraïne

Toen we – ook in Enschede – met het klokluiden begonnen, was de gedachte dat de oorlogshandelingen na een aantal weken wel met een wapenstilstand zouden eindigen en daarmee ook het klokluiden. Een oorlog beginnen blijkt in de praktijk echter vele malen eenvoudiger dan een oorlog eindigen. En dus zullen we de klokken van de Grote Kerk en de Ontmoetingskerk in Enschede ook nog enige tijd moeten luiden.

Stichting Schip Grote Kerk en Protestantse Gemeente Enschede

- - - - - - - - - - - -

vrijdag 30 september 2022 Ontmoetingskerk
13.15-13.45 uur Varviksingel/Wagenaarstr., Enschede

Coventrygebed om Verzoening

Vanuit de voorgeschiedenis is het Coventrygebed enerzijds te zien als een aanklacht tegen het bombarderen van burgerdoelen dat tot het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog verboden was volgens het toen geldende internationaal (oorlogs)recht maar sindsdien schering en inslag is geworden zoals ook de oorlog in Oekraïne weer laat zien. Anderzijds is het ook een oproep om onze eigen rol in deze onder ogen te zien.

iedereen kan zich bij deze laagdrempelige gebedsviering aansluiten

- - - - - - - - - - - -

zaterdag 1 oktober 2022 Van Loenshof
12.00-12.45 uur bij de Zuidmolen

Wake tegen oorlog en geweld

Sinds het voorjaar van 2017 organiseert Enschede voor Vrede elke eerste zaterdag van de maand een wake tegen oorlog en geweld. We uiten onze afschuw over het geweld in woord en daad waar ook ter wereld (en dus niet alleen in Oekraïne) en onze verbondenheid met de slachtoffers. Aanvankelijk vond deze wake plaats op het Ei van Ko; sinds het begin van de corona-crisis op het Van Loenshof.

iedereen die wil kan zich kortere of langere tijd bij de wake aansluiten

- - - - - - - - - - - -

TOLLE WOCHE

- - - - - - - - - - -

zaterdag 1 oktober 2022 Bahnhof platz
13.00-16.00 uur Lingen

Antinucleaire demonstratie Lingen

Door de oorlog in Oekraïne wil West-Europa in versnelde mate van het Russische gas af. De roep om kernenergie neemt weer toe, waarbij echter wordt vergeten (of verzwegen) dat 40% van het daartoe verrijkte uranium uit Rusland en bondgenoot Kazachstan afkomstig is en dat ook de splijtstofstavenfabriek in Lingen nog steeds haar uranium uit Rusland betreft en bijna in Russische handen was gekomen.

Meerijden van Enschede naar Lingen? info@enschedevoorvrede.nl

- - - - - - - - - - -

maandag 3 oktober 2022 Grote Kerk
16.00-17.00 uur Oude Markt, Enschede

Benefietconcert voor Oekraïne

Op maandag 3 oktober is het de Dag van de Duitse Eenheid en worden veel Duitsers in Enschede verwacht. Op initiatief van stadsorganist Gijs van Schoonhoven zal de Grote Kerk die middag geopend zijn en zal om 16.00 uur een benefiet-concert plaatsvinden met twee gevluchte Oekraïense professionele zangers, Nodart en Tatiana Rosopidze. Zij zullen authentieke Oekraïense muziek ten gehore brengen.

Stichting Schip Grote Kerk

- - - - - - - - - - -

Enschede voor vrede

Het Vredesweekprogramma in Enschede en omgeving wordt dit jaar voor de 26ste keer georganiseerd en gecoördineerd door vrijwilligers van Enschede voor Vrede. Wij zien vredeswerk in de eerste plaats als het tot stand brengen en versterken van verbindingen in de samenleving, lokaal, landelijk en internationaal. Het betekent soms ook dat we protest aan moeten tekenen bij gebeurtenissen die hier haaks op staan. Die een samenleving met geweld ontwrichten, dit goedpraten of propageren. Vanuit deze opvatting organiseren we het hele jaar bijeenkomsten en acties. Deze worden aangekondigd in een maandelijks, elektronische mailing (waarvoor u zich kunt aanmelden) en via onze website:

www.enschedevoorvrede.nl

Voor onze activiteiten ontvangen wij geen structurele subsidies en zijn we in hoge mate afhankelijk van donaties. Deze kunt u overmaken op:

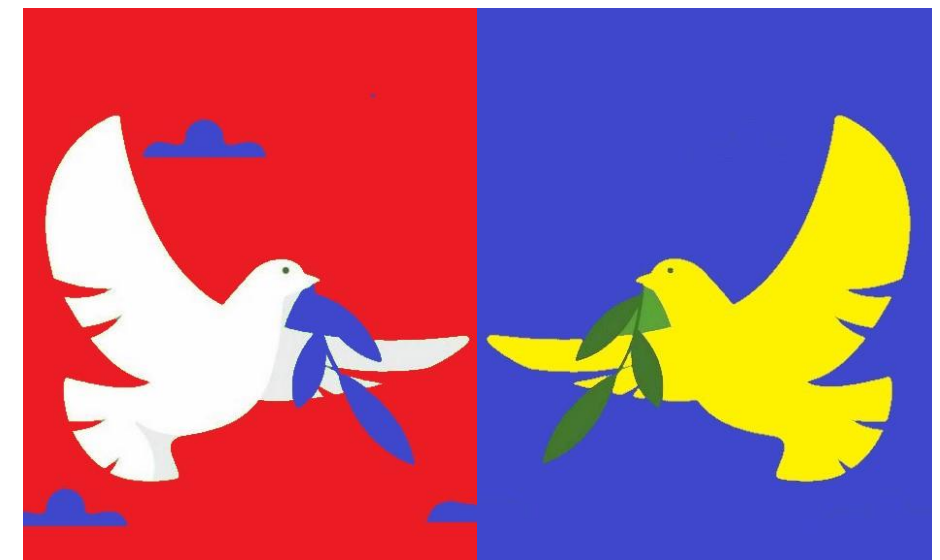
IBAN NL 52 TRIO 01983 1996 7 t.n.v. stichting VEDAN
VEDAN is ANBI (dus uw giften zijn aftrekbaar) met RISN 817429116

- - - - - - - - - - -

Enschede voor vrede

PROGRAMMA

HOE WORDT HET (WEER) VREDE?

VREDESWEEK

16-25 SEPTEMBER 2022
(MET UITLOOP NAAR 3 OKTOBER)

HET EERSTE WEEKEND

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

Toelichting bij het Enschedese thema “Hoe wordt het (weer) vrede?”
Het landelijk thema van deze 56^e Vredesweek is “Generatie Vrede”. Met het oog op de oorlog in Oekraïne, waarin het Westen Oekraïense gevechtstroepen traint en bewapent en Rusland met economische sancties probeert te treffen, heeft Enschede voor Vrede gekozen voor een thema rond de vraag “Hoe wordt het (weer) vrede?”. Daarmee sluiten we ook aan bij het begin van de toelichting die PAX bij het door haar gekozen thema geeft: “Oorlog en geweld raakt mensen overal ter wereld. Gewapend conflict drijft miljoenen mensen op de vlucht, maakt ongelijkheid groter en werkt de klimaatcrisis in de hand. De oorlog in Oekraïne laat ons des te meer beseffen dat vrede geen vanzelfsprekendheid is, maar een gezamenlijk project waar elke dag aan moet worden gebouwd.

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

vrijdag 16 september 2022 **Grote Kerk en Ontmoetingskerk**
13.00-13.15 uur **Enschede**

Klokluiden voor Oekraïne

In navolging van het initiatief van de Protestantse Gemeente Haaksbergen (waaraan we bovendien de afbeelding op de voorzijde van deze flyer ontleen) luiden sinds 11 maart jl. ook de klokken van de Grote Kerk en de Ontmoetingskerk elke vrijdag (en die van de Sint Jan elke eerste vrijdag van de maand) als blijvende oproep voor vrede in Oekraïne.

Stichting Schip Grote Kerk en Protestantse Gemeente Enschede

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

vrijdag 16 september 2022 **Ontmoetingskerk**
13.15-13.45 uur **Varviksingel/Wagenaarstr., Enschede**

Coventrygebed om Verzoening

Toen in november 1940 de middeleeuwse kathedraal van Coventry door een Duits bombardement werd verwoest, realiseerde de deken van de kathedraal zich dat Britse bommenwerpers eenzelfde soort verwoesting aanrichten aan Duitse steden. In plaats van tot wraak riep hij op tot verzoening en inclusief samenleven met “de vijand”. Een oproep die elke vrijdag weerklinkt als het zgn. Coventrygebed wordt gebeden.

iedereen kan zich bij deze laagdrempelige gebedsviering aansluiten

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

zondag 18 september 2022 **Abraham Ledeborpark**
10.00-17.00 uur **Hengelosestraat 325, Enschede**

Oorlog, gevolgen voedsel en energie

Met een informatiekraam op de Twentse Landdag in het Abraham Ledeborpark “waar stad en platteland elkaar ontmoeten” vragen we aandacht voor de gevolgen van de oorlog in Oekraïne voor de mondiale energie- en voedselvoorziening. Wat betekenen bijvoorbeeld hogere graan- en energieprijzen niet alleen voor het dagelijks leven van burgers in Europa, maar ook voor die in Afrika en het Midden-Oosten?

we zijn dan met een kraam te gast op de Twentse Landdag.

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

DE EERSTE HELFT VAN DE WEEK

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

maandag 19 september 2022 **Concordia**
19.30-21.30 uur **Oude Markt 15, Enschede**

Filmvoorstelling “Olga”

In samenwerking met Concordia wordt de film “Olga” vertoond met inleiding en nagesprek. In deze uit 2021 daterende film staat het leven van de 15-jarige uit Oekraïne naar Zwitserland gevluchte turnster Olga centraal. Ze weet aansluiting te krijgen bij de Zwitserse nationale turnploeg en droomt al van een Olympische medaille, maar dan breekt in Kiev de revolutie uit, die haar wereld danig door elkaar schudt.

i.s.m. Concordia | toegang: € 10

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

dinsdag 20 september 2022 **Start- en eindpunt: Ontmoetingskerk**
09.30-13.30 uur **Varviksingel/Wagenaarstr, Enschede**

Vredeswandeling Alifa en Visier

Welzijnsorganisaties Alifa en Visier organiseren een vredeswandeling. Wie dat wil kan vanaf 9.30 uur vanaf de Ontmoetingskerk naar de moskee aan de Tweede Emmastraat gebracht worden, waar de wandeling om 10.00 begint met een bezoek aan deze moskee. We bezoeken ook de Syrisch-Orthodoxe kerk, de synagoge en Vizier Oost en rond 12.30 uur sluiten we af met een lunch in de Ontmoetingskerk.

deelnemers aan de lunch, graag aanmelden via kracht@pgenschede.nl

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

dinsdag 20 september 2022 **Agora, Vrijhof**
19.30-21.00 uur **Campus Universiteit Twente**

Tom Vennink over Rusland

De uit Enschede afkomstige Tom Vennink houdt de jaarlijkse Vredesweeklezing die in samenwerking met Studium Generale op de Universiteit Twente wordt gehouden. Hij was een jaar geleden nog Rusland-correspondent voor de Volkskrant, maar werd in november 2021 het land uitgezet. Hoe kijkt hij naar de ontwikkelingen in Rusland sindsdien?

i.s.m. Studium Generale en Novel-T

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

woensdag 21 september 2022 **Apostolisch Genootschap**
19.30-21.00 uur **Van der Waalslaan 25, Enschede**

Internationale Dag van de Vrede

Viering met een openingswoord door burgemeester Roelof Bleker, een lichtceremonie omlijst door zang van het koor Bella Donna, het verhaal van de Oekraïense vluchteling Dasha Dudereva, community singing met Roel Dorgelo, een optreden van het Theater na de dam, een bijdrage van Saxion-studenten en afgesloten met een gezongen Irish blessing. Daarna is nog gelegenheid voor een hapje en een drankje.

i.s.m. Raad voor Levensbeschouwing en Religies en Wereldvredesvlam

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

DE TWEDE HELFT VAN DE WEEK

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

donderdag 22 september 2022 **Ontmoetingskerk**
19.30-21.30 uur **Varviksingel/Wagenaarstr, Enschede**

Betekenis Tolstoj voor vandaag

Aan het begin van zijn carrière doet Lev Tolstoj verslag van de Krimoorlog (1853-1856) in de “Verhalen van Sebastopol”. Via de roman “Oorlog en Vrede” ontwikkelt zijn denken zich in pacifistische richting en beïnvloedt dit mensen als Gandhi en M.L. King. Sieuwert Haverhoek heeft die laatste werken van Tolstoj in het Nederlands vertaald en vertelt erover tegen de achtergrond van de huidige oorlog in Oekraïne.

i.s.m. met Protestantse Gemeente Enschede

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

vrijdag 23 september 2022 **Grote Kerk en Ontmoetingskerk**
13.00-13.15 uur **Enschede**

Klokluiden voor Oekraïne

Na zes maanden blijkt het wekelijkse klokluiden niet alleen een blijvende oproep voor vrede in Oekraïne, maar ook een belangrijk wekelijks moment om ons aan deze oorlog te blijven herinneren. De oorlog staat al lang niet meer elke dag op de voorpagina van de krant en lijkt door andere zaken verdrongen. Dat onze aandacht minder wordt betekent echter niet dat ook het oorlogsgeweld minder wordt.

Stichting Schip Grote Kerk en Protestantse Gemeente Enschede

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

vrijdag 23 september 2021 **Ontmoetingskerk**
13.15-13.45 uur **Varviksingel/Wagenaarstr., Enschede**

Coventrygebed om Verzoening

Elke vrijdag wordt op alle continenten in tientallen landen in enkele honderden steden die net als Coventry geschonden zijn door oorlogsgeweld dit Coventrygebed gebeden. In Nederland gaat het bijvoorbeeld om Rotterdam, Den Haag Bezuidenhout, Middelburg, Wageningen Arnhem, Nijmegen, Deventer, Doesburg en sinds 22 maart 2019 ook Enschede.

iedereen kan zich bij deze laagdrempelige gebedsviering aansluiten

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -

vrijdag 23 september 2021 **Oecumenische kerkentuin De Oase**
19.00-21.00 uur **Dinkelstraße 6, Gronau**

Reactie op de oorlog vanuit Irak

De afgelopen 20 jaar brengt Yosé Höhne-Sparborth regelmatig een bezoek aan Irak om daar aan een aantal vredesprojecten bij te dragen. Ook de afgelopen maanden verbleef zij in het noorden van Irak om uit eerste hand de reacties van de Iraakse bevolking op de Russische invasie in Oekraïne te horen. Reacties waarin natuurlijk ook hun eigen ervaringen met de Amerikaanse invasie van 2003 doorklinken.

i.s.m. De Oase Gronau/Losser

- 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 - 🕊 -